

plejeplan 2022

Pleje- og beplantningsplan for Hyldeespjældet.

Plejeplanen er retningslinjer for hvordan udearealerne skal passes af interne og eksterne udførende (Ejendomsfunktionærer, gartnere, beboere), Det tjener samtidig som handleplan for udearealudvalget.

Planerne sigter på, at der i Hyldeespjældet er udearealer, som er godt både for beboerne og miljøet generelt. Størst mulig biodiversitet, mest mulig CO2 binding. Det skal plejes så miljøvenligt som muligt.

Planerne skal revideres mindst hver 2. år, så de hele tiden er tidssvarende.

Udearealerne i Hyldeespjældet er til for beboerne – både for den enkelte og fællesskabet, for nuværende og fremtidige beboere. Det er derfor vigtigt, at plantning og pleje ikke bliver tilfældigt, men at der hele tiden arbejdes på kort og langt sigt. At pludselige indskydelser ikke hindrer fremtidig udvikling. Derfor skal plejeplanen være så præcis som mulig og samtidig være dynamisk.

Udearealerne skal give forskellige oplevelser.

Udearealerne skal give muligheder for mange forskellige oplevelser. Både æstetiske oplevelser, oplevelser med skulpturer, legeoplevelser og hygge og mere naturnære oplevelser. Det betyder, at der skal være mange forskellige typer anlæg og forskellig pleje. F.eks. skal der i fremtiden af UAU udvælges græsarealer som kun klippes 1 -2 gange årligt – kanterne skal dog klippes jævnlige, og der slås evt. stier i plænen. Der skal være lege- og boldspilarealer, som klippes efter behov.

Udearealerne skal fremstå i pleje- og vedligeholdelsesmæssig forsvarlig stand og passe til bygningerne.

For at udearealerne skal være smukke og sunde hele året, skal beplantningen have den plads, der er nødvendigt for, at den kan udvikle sig naturligt

Når nye anlæg placeres, skal de ansvarlige udvalg forinden foretage en æstetisk, faglig og praktisk vurdering af, om anlæggene passer til omgivelserne.

Udearealerne skal plejes efter økologisk forsvarlige principper.

Udearealer plejes efter økologisk forsvarlige principper, hvilket bl.a. betyder, at haveaffald komposteres, og at så lidt organisk materiale som muligt fjernes fra Hyldeespjældets udearealer. Have affald skal betragtes som en resurse. Der anvendes ikke sprøjtegifte og kunstgødning. Hyldeespjældet er tilmeldt Giftfri Haver.

Udearealerne skal give rum for naturoplevelser for børn og voksne.

Udearealerne skal flere steder indeholde naturelementer og naturlignende anlæg. Udearealudvalget arbejder for 10% mere natur i Hyldeespjældet. Det skal gavn

biodiversiteten og samtidig give børn og voksne naturoplevelser. Det tilstræbes, at bevoksningerne fremmer betingelser for fugle, sommerfugle, vilde bier (som stort set aldrig stikker). Der skal også sikres muligheder for dyrehold og nyttehaver.

Udearealerne skal give rum for forskellig kreativ udfoldelse for børn og voksne.

For at dække forskellige behov for kreativ udfoldelse, skal udearealerne tilgodese flest mulige aktiviteter for børn og voksne. Det kan være boldbaner, legepladser, større sammenhængende græsarealer til f.eks. Sankt Hansfest, kælkebakke, men der skal også være rum til høse-og fuglehold, nyttehaver, junglesti til børnene m.m. Rundt i bebyggelsen skal der være mulighed for fællesskab ved borde og bænke.

Udearealerne skal danne rammen om og styrke det sociale netværk i Hyldespjældet.

Det sociale netværk og følelsen af at høre til i Hyldespjældet skal styrkes ved at udformningen af udearealerne giver beboerne mulighed for fælles aktiviteter. Desuden skal der skabes rum for beboernes råderet og ansvar for at passe grønne områder i bebyggelsen. Det sociale netværk styrkes ved f.eks. fælles opholdsmuligheder, nyttehaver, høsehold, dyrehold, domene, fælles vedligeholdelsesopgaver med mere.

Fredede træer.

For at markere at der er træer, der har en særlig betydning for Hyldespjældet og som i sig selv fremstår som særlig bemærkelsesværdige, kan det besluttes, at træer fredes. Fredede træer må ikke fældes, topkappes eller beskadiges. Fredede træer kan dog beskæres, hvis de er til fare eller nødvendigt af faglige grunde. En beskæring skal være nænsom og udføres af fagligt kompetente folk og efter, at udearealet har tilset og anbefalet løsninger. Følgende træer er pt. fredede i Hyldespjældet:

Platantræet på Tingstrædernes Torv, trompetkronetræet ved vaskeriet på Store Torv og piletræet på torvet på Torveslipperne. En fredning kan kun ophæves efter anbefaling fra UAU og efter vedtagelse på beboermøde.

Den store Robinia ved Åleslippen og den østrigske fyr ved Tingstræderne kan evt. fredes

Beskæring af træer i Hyldespjældet.

Beskæring af træer skal ske fagligt korrekt af faglig kompetente folk og efter at udearealet har tilset og anbefalet løsninger. Stammer fra fældede træer skal blive i Hyldespjældet og bl.a. anvendes til ”brændemur”, som er en slags dyre- og insektbosted. Se afsnit: Vedmur.

Fældning af træer

Ønskes træer fældet, skal det først vurderes og godkendes af Udearealudvalget

Torve og stræder.

Store træer forsøges bevaret, de beskæres nænsomt efter behov. Ved fældning, skal nye

træer plantes – dog ikke for tæt på bygningerne.

Selvsåede træer og buske tæt op af huse og plankeværker fjernes.

Beboernes vedligeholdelse af forhaver skal tage hensyn til eksisterende træer.

Træregnskab.

Der er i Hyldespjældet lavet et træregnskab, der skal sikre, at der altid er mindst et træ pr. bolig i Hyldespjældet. Efter renoveringen skal der nyplantes, så der stadig er et træ pr. bolig

Private haver og bagstræder.

Mange træer har vokset sig for store til de små haver. Beskæring/fældning bør vurderes af driften ved fraflytning, ellers blander driften sig kun ved direkte opfordring eller hvis der tydeligt er gene for nabo og fællesskabet.

Bagstræder skal vedligeholdes af beboerne selv eller af driften. Træer beskæres efter behov. UAU udarbejder forskellige muligheder for beplantning af bagstræderne. Disse skal tilgodese både biodiversitet, æstetik og praktisk pleje. (UAU udarbejder forskellige beplantningstyper til brug efter renoveringen. se eksempler)

Sol:

Blodrød storkenæb (som er lyslilla) - sværalant *Inula ensifolia* -Bibernelle

Halvskygge:

Skovjordbær – krybende læbeløs – origanum – skovmærke, hvid anemone

Det vilde bed:

Sol:

gul snerre – gul torskemund – slangehoved – blodrød storkenæb

Halvskygge:

Løvefod – storrodet storkenæb – skovfrytle - mosbregne

Beboerhøring.

Ved fældning af træer eller større indgreb i stræder, på torve eller på grønningerne skal berørte beboere høres, inden arbejdet sættes i værk. UAU afleverer skrivelse til beboere, som berøres af en evt. fældning eller kraftige indgreb i området. (Under renoveringen er det driftens opgave *at lave høring blandt beboerne*)

Nyplantning i forbede.

I de smalle forbede er der plantet robinie, som er et meget stort træ. Ganske mange robinier er gennem årene fældet og flere vil blive fældet eller beskåret i de kommende år.

Ved nyplantning tages højde for afstand til bygninger og plads til at træerne kan udvikle sig. Når der sker nyplantninger i forbedene, skal berørte beboere varsles senest 14 dage forinden der plantes. Det tilstræbes at der for fremtiden kun plantes træer/buske som passer til området og så langt fra bygninger som muligt. (UAU udarbejder en plantningsplan til brug efter renoveringen)

De enkelte stræder.

På alle gavle der vender mod gennemgående stier, kan beboerne søge om at etablere beplantning i form af espalierer, buske eller stauder. Espalierer kan efter aftale passes af beboerne. Bliver de plejet af eksterne gartnere bør disse orienteres om den ønskede metode. (Om der skal laves espalier efter renoveringen er ikke besluttet)

Frugttræer.

Frugttræer i Hyldeespjældet beskæres med jævne mellemrum, således at frugterne bliver større og pænere. *Der holdes fri for græs under de nyplantede og unge træer, kan evt. underplantes med urter/stauder. Enkelte frugttræer i hegn og grønkile, kan dog få lov at udvikle sig mere naturligt.*

Randbeplantningerne

Randbeplantningen domineres af træer som var tænkt som ammetræer, de burde have været fjernet for længst, da de tager plads fra eg, tjørn, fjeldribs og vildrose, der er plantet som karakterbevoksning. Flere af de oprindelige ammetræer fjernes hvor de hindrer udvikling af Bestandtræer. Fjeldribs er nogle steder for dominerende, de kan derfor nogle steder erstattes af andre buske.

Volden ved Herstedvestervej.

Volden og bevoksningen tjener flere formål - skal dæmpe støj, bryde vinden og er samtidig være et smukt naturelement i Hyldeespjældet. Det tilstræbes, at der på volden er så stor biodiversitet som muligt, derfor skal den bare jord de fleste steder beplantes med vilde urter eller vokse uden synderlig indblanding. Træerne og buskene på volden skal så vidt muligt bevares, da de bryder vinden, holder på jorden og giver et godt fugleliv. Der kan dog blive tale om fældning, hvis de bliver til fare for beboere og bygninger. Der kan desuden blive tale om hensynsfuld beskæring.

Fra Elefanttrappe til Elefantskråning.

Vi ønsker den omdannet til en bølgende blomstrende skråning, som både vil forskønne området og skabe et spændende liv for bl.a. sommerfugle. Når svellerne er fjernet, formes det til uregelmæssige bølger og enkelte terrasser med et par siddepladser (f.eks. træstammer). Der fjernes et par buske og området sås til med vilde tørketålende urter. Plejen på begge sider af betontrappen foregår ved nedklipping én gang om året (efterår), afklippet blæses ned og fjernes og bruges til kompost.

Fra Poppelplads til Miniarboret

Det foreslås at den tidligere Poppelplads omdannes til et fint lille anlæg, som både er et godt opholdsareal, men også et smukt miniarboret med f.eks. 10 små og mellemstore

træer, som både er sjove og anderledes træer, altså lidt lige som ”Skulpturbanken”, en udstilling af noget særligt og samtidig et opholdsrum

Tempeltræet ved trappen i Maglestræde

Tempeltræet (Ginkgo biloba) er en gave og skal have liv til at udvikle sig optimal. Det har dog været nødvendigt at flytte træet, og det har lidt opstartsproblemer – det skal naturligvis passes og skal helst ikke udsættes for tørkeproblemer igen. Derfor skal det vandes godt hvis vi kommer ind i tørkeperioder. Mindst til efteråret 2023.

Naturskoven.

Naturskoven ved Snorrestræde beskæres ikke, dog beskæres fjeldribs og brombær tilbage fra græsarealet efter behov. Et par større popler/asp skal dog nyvurderes og evt. fældes/ etableres som højstub.

Træstammer som ikke anvendes til ”Vedmur” lægges i naturskoven og skal dér have lov til at blive omsat til godt biologisk liv for, svampe, biller og fugle m.m.

Vedmur

Vedmuren (brændemur) op mod naturskoven skal udbygges, så hele skovranden er mur. Muren toppes med jord og beplantes med vilde urter som passer til stedet.

Muren vedligeholdes ved at sikre mod sammenfald og ved at påfylde jord efter behov. Vedet vil med tiden omsættes og muren bliver derefter en vold med en humusrig jord som giver et fint biologisk liv og som holder på CO₂ i mange år.

Valnødden på pladsen bevares og beskyttes. Mod det nye ”skur” plantes et par hjemmehørende buske eks. æblerose.

Bevoksning ved Kærmosevej

Området bør optimeres med hensyn til biodiversitet, støj og tæthed. Der er mange hassel og fjeldribs, som er udemærkede planter, men det er meget ensidigt. Det tilstræbes at skabe bedre bundlæ ved at fjerne enkelte fjeldribs og indplante taks, som er stedsegrøn og kan blive tæt. Desuden kan der enkelte steder indplantes større buske/træer som f.eks. avnbøg.

Grøn kile

Der er etableret en lys grøn kile ved stien op til Galgebakken – 20 m lang. Den består primært af æbletræer, hjemmehørende buske/træer og en bund af hjemmehørende urter. Den skal udvikle sig naturlignende. Der skal ikke beskæres og luges, men hvis enkelte planter truer med at tage over, kan noget fjernes og hvis der knækker grene, kan der beskæres.

Hvis rødæl bliver for voldsomme i forhold til resten af bedet, kan de beskæres eller skæres ned eller laves til højstub.

Græsarealerne.

Græsarealerne slås jævnlig, det betyder slåning ca. hver 12 dag i perioden maj til oktober. (dog efter behov). Boldbanen slås så den er brugbar. UAU udtager arealer som kun klippes 1 - 2 gange årligt. Volden omkring nyttehaveerne slås 3 gange årligt (april, juni, sep.)

(de præcise længder og klippeintervaller fremgår af aftale med HRH)

Storetorv:

Storetorv ønskes nytænkt, men indtil der er en plan og nye plantninger, plejes træer og buske med nødvendig klipping og beskæring efter behov. Udvalget arbejder med forslag til plan for ændring af bøgehækken, så rummet – ud foran vaskeriet – ikke virker så lukket og så hække i forskellig højde opleves skulpturelt.

Trompetkronetræet plejes hensynsfuldt – Beskæring bør undgås, dog fjernes døde og knækkede grene.

Dræning og regnbed ved boldbanen

Der arbejdes videre med planerne, men det bliver først efter reoveringen. Inddragelse af store dele af boldbanen er uheldig, og gør det mere nødvendigt med dræning og endnu mere besværligt.

Slipperne:

Piletræerne ved legepladsen på slippersnes torv skæres ned ca. hvert 5. år. Gavlen ved Torveslipperne 5 samt piletræer passes af beboerne.

Længerne:

Legeplads bag Suderlængen passes på samme niveau som de øvrige udearealer. Græsarealet slås en gang om efteråret, dog klippes jævnligt en kant rundt om græsarealet.

INDSATSOMRÅDER

- Beboerhenvendelser
- Fritrumsbeskæringer fortsættes
- Plantninger for større biodiversitet

Godkendt på beboermøde den 28. september 2022